

PROGRAM PODPORY
ČESKÉHO
KULTURNÍHO
DĚDICTVÍ
V ZAHRANIČÍ

Závěrečná zpráva o působení učitele u krajanů

Školní rok: 2019/2020

Destinace (země, místo): Budyšín, Německo

Jméno, příjmení: Mgr. Jan Breindl

Ve školním roce 2019/2020 probíhala výuka češtiny na pěti základních školách (Chrósčicy, Ralbicy, Radwor, Worklecy, Pančicy-Kukow). Na češtinu docházelo přibližně 80 dětí od druhé do čtvrté třídy. Výuku pro dospělé v Budyšíně a Chrósčicích navštěvovalo celkem 12 lidí. V posledním prázdninovém týdnu proběhne intenzivní kurz češtiny pro 10–15 účastníků.

Kvůli koronaviru bylo nutné veškerou výuku v polovině března přerušit. Od počátku května bylo možné obnovit vyučování češtiny na ZŠ v Chrósčicích a od poloviny května rovněž kurzy pro dospělé. Po dobu karantény byl zájemcům o češtinu k dispozici videokanál [vimeo.com/cescina](https://www.vimeo.com/cescina).

Jak u dětí, tak u dospělých tvoří většinu zájemců o češtinu Lužičtí Srbové, hodiny češtiny ale navštěvují také lidé z jazykově smíšených rodin nebo rodilí Němci. To má značný vliv na výběr výukových metod a aktivit, neboť lužickosrbští rodilí mluvčí si češtinu osvojují nepoměrně snáze než Němci.

Z učebnic pro děti nejčastěji využívám řadu *Domino a Můj první pracovní sešit z ČJ* od Anny Flanderkové a materiály NIDV od Jany Táborkové, s ohledem na specifika místní komunity však nikoli soustavně (většina učebních materiálů pro malé cizince je uzpůsobena zejména situaci malých Ukrajinců či Vietnamců, kteří se potřebují zorientovat v české škole).

Do výuky zařazuji i literární texty, např. *Vhrsti: Už se nebojím tmy, Povídání o pejskovi a kočičce Josefa Čapka, Fimfárum Jana Wericha a Puntikáři* od Miloše Kratochvíla. U dospělých s pokročilejší znalostí češtiny využívám autentický jazykový materiál – zpravodajství, publicistiku, filmy, seriály, populární hudbu apod. Při vhodných příležitostech zařazuji do výuky také některé hry (*Activity, Brainbox, Koncept, Story Cubes*). Podstatnou součástí výuky, a to nejen u dětí, jsou i české (a moravské) písničky lidové i umělé.

Pro výuku dospělých je k dispozici seminární místnost v Srbském domě v Budyšíně, ostatní hodiny probíhají ve školách, přičemž všechny školy jsou maximálně vstřícné: lze si vybrat vhodnou učebnu, včetně učeben pro hudební, výtvarnou nebo dramatickou výchovu, není problém se zapůjčením promítací techniky nebo využitím školních počítačů, kopírek atd. V posledních dvou měsících, tedy již po „koronavirové“ přestávce, obzvláště přišla k duhu možnost využívat i venkovní prostory.

Podle potřeby se snažím být nápomocen všem místním organizacím (v uplynulém školním roce zejména: Matice lužickosrbská, Srbské muzeum, školský úřad a Serbski ludowy ansambl) při aktivitách s přesahem do Česka. Přestože byl kalendář kulturních a společenských akcí ze známých příčin podstatně zredukován, čas od času byla potřeba pomoci s překlady, tlumočením či vyřizováním korespondence, ale také třeba s nácivkem správné výslovnosti při interpretaci české hudby.